

HENRYK

SIENKIEWICZ

TOAST

Henryk Sienkiewicz

Toast

«Public Domain»

Sienkiewicz H.

Toast / H. Sienkiewicz — «Public Domain»,

Grupa żołnierzy, przedstawicieli różnych pułków, odpoczywa przy ognisku. W pewnej chwili mężczyźni dostrzegają spadającą gwiazdę. Wywiązuje się rozmowa o tym, czy ja to gwiazda spadła — czy ją śmierć zwiastuje. Rozmowa szybko przeradza się spór, podczas którego pada wyzwanie na pojedynek. Wojaków jednak zaskakuje atak nieprzyjaciela. Nowela Henryka Sienkiewicza Toast ukazała się w pierwodruku w wydawnictwie Scena polska w Łodzi w r. 1844–1901 w 1901 roku. Utwór luźno nawiązuje do Trylogii — to scenka z życia słynnej postaci Sienkiewicza — Zagłoby. Autor ukazuje w niej skłonność do przepychanek słownych oraz drażliwość związaną z walką o dobre imię wojaków i porywczość, ale także waleczność i współpracę na polu bitwy.

© Sienkiewicz H.

© Public Domain

Содержание

Конец ознакомительного фрагмента.

6

Henryk Sienkiewicz

Toast

Było ich około pięćdziesięciu. Mieli jechać na nocny podjazd, ale tymczasem siedzieli przy ognisku i spożywszy kilka baranów, których smakowity zapach czuć było w powietrzu, popijali gorzałką. A zdarzyło się tak dziwnie, że choć była ich garść nieznaczna, zebrali się ludzie z różnych stron Rzeczypospolitej, jako to: wolentarze¹ spod pana Muraszki i spod pana Zboińskiego z Mazowsza, i spod pana Prokszy, którego kresowym ochotnikom przewodził. Komenderowano po kilkunastu z chorągwi dlatego, że każdy pułkownik chciał mieć w podjeździe swoich ludzi.

Rej przy ognisku wodził, jak zwykle, pan Zagłoba, ale nie był w dobrym humorze, albowiem lubił się wywczasować², a tu tymczasem trzeba było czekać komendy, a potem siadać na koń i ciągnąć pod nieprzyjaciela. Pieczony udziec barani i dwie lub trzy kwaterki gorzałki pokrzepiły wprawdzie nieco ducha w starym wojowniku, jednakże nie przestał ludziom dogryzać, co omal nie stało się przyczyną ciężkiej niezgody i wielce ostrych pojedynków. Bo gdy tak siedzieli popijając, trafiło się, że nad przygasłym ogniskiem oberwała się na nocnym niebie gwiazda i ciągnąc za sobą świetlistą strugę zgasła gdzieś w ciemnościach blisko ziemi. Co widząc pan Pluta, Mazur, stary żołnierz spod Zboińskiego, przeżegnał się i rzekł:

– Może to gwiazda którego z nas.

Lecz Zagłoba dmuchnął przed siebie po wypiciu nowej kwaterki, odsapnął i rzekł:

– Nie waścina.

– A czemu to?

– Bo Mazurowie ciemną gwiazdę mają, a ta była jasna.

– Niejednemu już, co tej gwieździe przymawiał, świeczki stanęły w oczach.

– Świeczki tym potrzeba, którzy się ślepo rodzą.

– Nie daj, panie Pluta, przymawiać Mazurom – zawołał pan Skulski, który lubo³ łączyczanin służył z nimi od dawnych lat.

Więc pan Pluta – cięta szabla, ale jeszcze ciętszy język, wraz odparł:

– Mazur ślepo się rodzi, ale za to jak przewidzi, to kpa⁴ i przez deskę rozezna.

Myśleli tedy wszyscy, że pan Zagłoba raz przecie nie znajdzie odpowiedzi, ale on począł tylko przytakiwać głową i rzekł:

– Słusznie! Słusznie! Ma się rozumieć! Swój swego i przez deskę rozezna.

Na to śmiech wielki powstał koło ogniska, a najgłośniej śmiał się pan Sipajło spod Oszmiany.

– Boże ty mój – mówił. – Ot, zapomniał języka w gębie. A ja by się nie dał tak skonfundować nawet i panu Zagłobie. Nie wiedzieć co! Niechby tylko!...

Tu pan Zagłoba, czując się poniekąd wyzwany, spojrzął na niego niezbyt życzliwie, a pan Pluta, rad, że może na kogoś złość wyrzucić, huknął:

– Milczałbyś, boćwino! Nie tobie, któryś prochu nie wachał, zabierać głos między starymi żołnierzami.

---

¹ *wolentarz* (daw.) – ochotnik, służący w wojsku bez żołdu. [przypis edytorski]

² *wywczasować się* (daw.) – wypocząć. [przypis edytorski]

³ *lubo* (daw.) – chociaż. [przypis edytorski]

⁴ *kiep* (daw.) – dureń, głupiec. [przypis edytorski]

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.